

***STADIUL ACTUAL ȘI
PERSPECTIVELE REALIZĂRII
SISTEMULUI NAȚIONAL AL
PERDELELOR FORESTIERE DE
PROTECȚIE***

Ing. Dănuț IACOB – Director în Departamentul pentru Ape, Păduri și Piscicultură

Ing. Dan ACHIM – Director în Departamentul pentru Ape, Păduri și Piscicultură

Dr. ing. Mihai DAIA – Șef Serviciu Împăduriri în Regia Națională a Pădurilor

- ◀ Preocupări privind protecția solului și a culturilor agricole cu ajutorul perdelelor de protecție în România au existat încă din anul 1860, când ministrul de interne Ion Ghica a promovat în Parlament un proiect de lege prin care se urmărea, în principal, protecția câmpurilor agricole din județele Ialomița și Brăila, cu pâlcuri de arbori plantați în masiv, dar și prin inițierea și realizarea primelor perdele de protecție pe unele terenuri aparținând domeniului public;
- ◀ Pe la 1880, în România existau deja primele perdele de protecție executate în județul Ialomița, perdele cu vârste de până la 20 de ani;
- ◀ În anul 1884 a început activitatea de fixare a nisipurilor cu perdele de protecție cu puieți de salcâm la Piscul Vechi, în sudul Olteniei (Rusescu, R., 1904);
- ◀ În perioada 1890 – 1895, pentru prima dată în România, s-au fixat cu ajutorul culturilor și perdelelor forestiere de protecție, de salcâm, circa 3000 hectare de nisipuri mobile și semimobile;

- ◀ Anul 1906: primele perdele forestiere de salcâm, sub formă de rețea, asupra cărora se fac studii, cercetări. Terenurile sunt fie proprietăți particulare, fie proprietăți de stat (Dâlga, Mărculești, Râmnicelu, Poarta Albă, Ciocârlia, Zorleni). Aceste perdele însumau în 1895 circa 1000 ha;
- ◀ După Popescu E., Popescu F. și Popescu Otilia (1996), România a fost una dintre primele țări din lume, sub aspectul efectuării cercetărilor științifice și al realizărilor practice în domeniul perdelelor forestiere de protecție, iar planul de perdeluire din anul 1906 realizat în Bărăgan, a precedat cu 29 de ani. „Planul Rooswelt” de perdeluire a câmpurilor din vestul Statelor Unite ale Americii (1935) și cu 42 de ani „Planul de transformare a naturii” din U.R.S.S. din anul 1948;

- ◀ Ruscescu R. s-a declarat în favoarea utilizării salcâmului pentru realizarea perdelelor de protecție și mai puțin, numai experimental, a ulmului și a stejarului;
- ◀ În perioada 1947 – 1960 s-au mai plantat 5000 ha de perdele forestiere de protecție în Dobrogea și în Bărăgan, dar mai ales pe nisipurile din sudul Olteniei, nisipuri care deveneau tot mai agresive ca urmare a întezirii vântului și pe fondul accentuării secetei;
- ◀ În aceeași perioadă s-au înființat: Stațiunea Experimentală Silvică Bărăgan, Stațiunea Experimentală Regiunea Dobrogea, cu sediul la Ciucurova ș.a.;
- ◀ În rețele compacte s-au mai instalat experimental, perdele forestiere de protecție la Valul lui Traian, Jegălia, Mărculești, Moara Domnească, Chișcani;
- ◀ După anul 1961, în țara noastră a fost abandonată acțiunea de instalare de perdele forestiere de protecție, ba, mai rău, prin HCM nr. 257 și 385/1962 s-au defrișat în marea lor majoritate și cele existente, chiar și cele constituite în rețele experimentale. Au rămas cele de la Cean, Târgul Frumos și Moara Domnească (parțial), un adevărat tezaur, elogios apreciat cu precădere de specialiști străini;

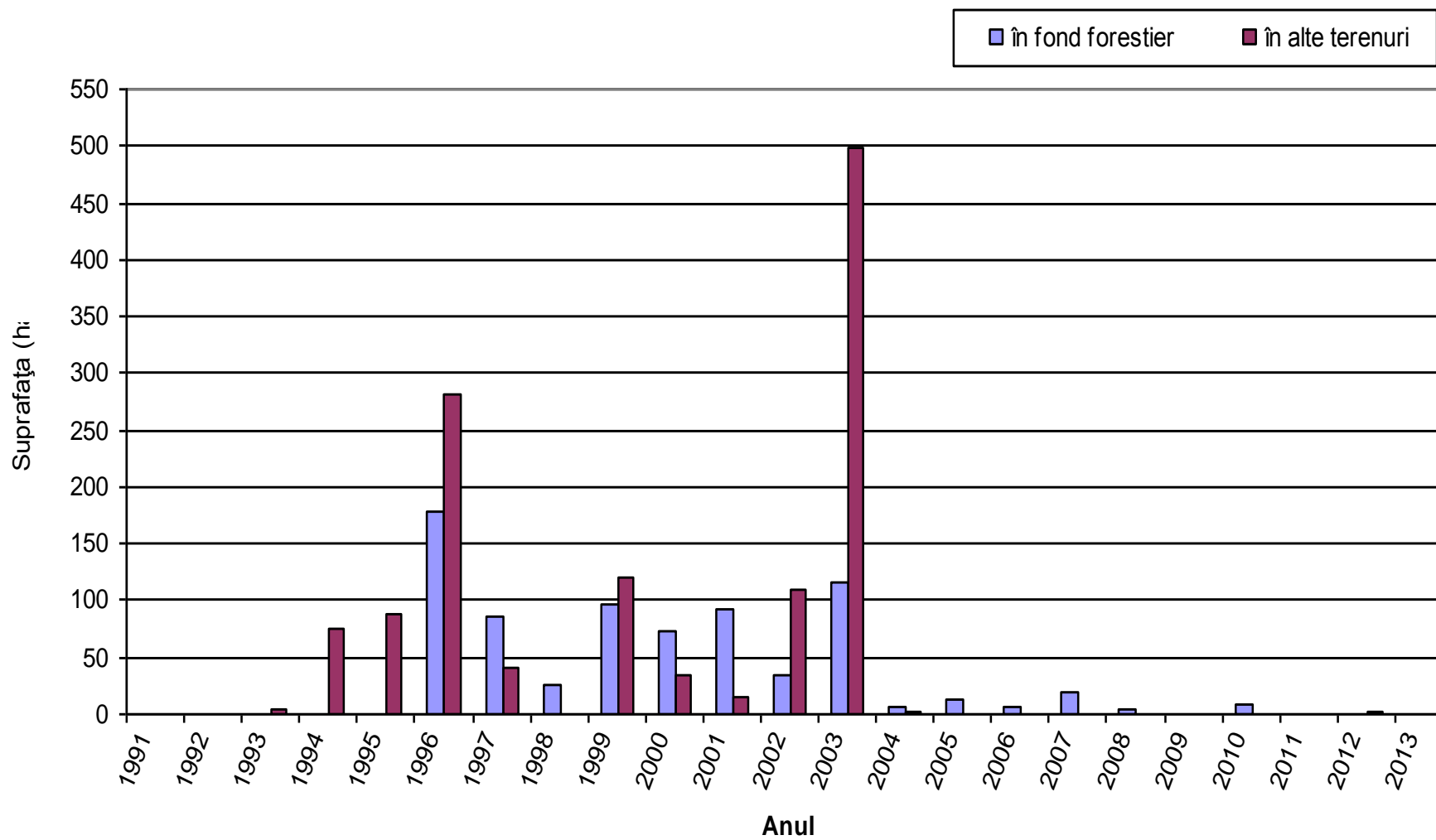
- ◀ Instalarea perdelelor forestiere de protecție (cu salcâm) s-a reluat după anul 1970, pe nisipurile din sudul Olteniei, incluse în cea mai mare parte în amenajarea complexă hidroamelorativă Sadova-Corabia (1600 ha, circa 1700 km), apoi în amenajările Calafat - Ciuperceni și Bistreț - Dunăreni;
- ◀ După 1989, multe perdele de protecție a nisipurilor și a solurilor nisipoase din sudul Olteniei, ca de altfel și numeroase perdele de protecție a căilor de comunicație au fost distruse prin sustrageri;
- ◀ În anul 1993 a fost elaborată Legea nr. 83 care prevedea alocarea unor prime pentru împăduriri sub formă de perdele forestiere sau agroforestiere de protecție și s-a propus un program de creare de perdele forestiere de protecție în jurul localităților urbane și a marilor zone industriale, lege rămasă fără efecte semnificative;

- ◀ În anul 2000 s-au elaborat „Strategia Națională și programul de acțiuni privind combaterea deșertificării, degradării terenurilor și secetei”, având ca suport „Proiectul privind strategia de combatere a deșertificării în România”, urmare a faptului că România, prin Legea 111/1998 a aderat la Convenția Națiunilor Unite pentru combaterea deșertificării, adoptată la Paris la 17 iunie și intrată în vigoare la 26 decembrie în același an;
- ◀ Conform strategiei elaborate în anul 2000, în 2002 a fost elaborată Legea nr. 289 privind perdelele forestiere de protecție, care stabilește zonele expuse deșertificării.
- ◀ În perioada 2001-2003, deci încă înainte de apariția Legii nr. 289/2002, Regia Națională a Pădurilor – ROMSILVA a desfășurat un amplu program de instalare a perdelelor de protecție a câmpurilor și a căilor de comunicație, atât în fondul forestier proprietate publică a statului -763 ha cât și pe alte terenuri aparținând cu precădere unităților administrativ teritoriale – 1273 ha instalând prin urmare perdele forestiere pe o suprafață de 2036 ha

Instalarea de perdele de protecție a câmpurilor și a căilor de comunicație de către Regia Națională a Pădurilor-ROSILVA

ANUL	Total	în fond forestier	în alte terenuri
1991			
1992	1		1
1993	5		5
1994	75		75
1995	89		89
1996	460	179	281
1997	126	86	40
1998	26	26	
1999	217	97	120
2000	109	74	35
2001	106	92	14
2002	144	35	109
2003	614	116	498
2004	8	6	2
2005	13	12	1
2006	7	7	
2007	19	19	
2008	5	5	
2009	0		
2010	9	9	
2011			
2012	3		3
2013			
Total	2036	763	1273

Perdele forestiere instalate de RNP-ROMSILVA

◀ Prin urmare, anul 2003 a fost un an de vârf în acțiunea de instalare a perdelelor forestiere de protecție:

116 ha în fondul forestier proprietate publică a statului și
498 ha pe alte terenuri, din care,

- 186 ha județul Vrancea,
- 94 ha județul Ialomița,
- 29 ha județul Olt,
- 26 ha județul Constanța,
- 26 ha județul Ilfov,
- 25 ha județul Buzău,
- 20 ha județul Dolj,
- 20 ha județul Dâmbovița,
- 19 ha județul Timiș ș.a.

- ◀ Este de apreciat faptul că numai în județul Vrancea, unul dintre județele vântuite ale țării, în trei ani ROMSILVA a instalat perdele de protecție pe o suprafață de 314 ha.
- ◀ În anul 2003, s-a aprobat HG nr. 548 privind atribuțiile Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor ca minister coordonator al Programului de realizare a Sistemului național al perdelelor forestiere de protecție și componența, modul de funcționare și atribuțiile comandamentelor județene de analiză a realizării programului anual de înființare a perdelelor forestiere de protecție;

- ▶ Pentru punerea în aplicare a Legii nr. 289/2002, în anul 2004 s-a aprobat HG nr. 994/2004 privind înființarea perdelelor forestiere de protecție a căilor de comunicație împotriva înzăpezirii în toate zonele țării, în conformitate cu Programul de înființare a perdelelor forestiere de protecție a căilor de comunicație împotriva înzăpezirii și pentru aprobarea Studiului de fundamentare a necesității înființării unei rețele de perdele forestiere de protecție în județele Mehedinți, Dolj, Olt, Teleorman și pe terenurile unităților de creștere și exploatare a cailor de rasă, preluate de Regia Națională a Pădurilor – ROMSILVA în baza OUG nr. 139/2002, aprobată cu modificări prin Legea nr. 24/2003.
- ▶ În conformitate cu prevederile H.G. nr. 994/2004, s-au realizat în perioada 2005 - 2006 documentațiile tehnico-economice (SF + PT) pentru înființarea unei suprafețe de 19.965 ha perdele forestiere de protecție, din care 3.460 ha perdele forestiere de protecție a căilor de comunicații împotriva înzăpezirii și 16.505 ha perdele forestiere de protecție a câmpului împotriva factorilor climatici dăunători (4.496 ha în județul Teleorman, 5.006 ha în județul Olt, 5.000 ha în județul Dolj și 2.003 ha în județul Mehedinți)

Perdele de protecție a cfr de pe linia 100, Bucuresti-Craiova, loc. Cârcea, jud Dolj, realizate prin ITRSV Râmnicu Vâlcea, în perioada 2007-2012

- ◀ Tot în anul 2006 s-au realizat studiile de fundamentare a necesității înființării perdelelor forestiere de protecție a câmpului în județele Constanța (3.770 ha), Tulcea (1.160 ha) și Ilfov (240 ha), studii care s-au aprobat prin HG nr. 1343/2007;
- ◀ Identificarea proprietarilor pe ale căror terenuri urmează să se realizeze perdelele forestiere de protecție și obținerea acordurilor acestora, reprezintă o etapă fără de care nu se pot realiza perdelele forestiere de protecție;
- ◀ În vederea obținerii acordului proprietarilor de terenuri agricole pentru înființarea perdelelor forestiere de protecție, prin Legea nr. 46/2008 – Codul Silvic s-au prevăzut următoarele:
 - acordarea de la bugetul de stat a unei compensații a pierderii de venit, în cuantum de 10 ori prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, pe hectar, corespunzător suprafeței efectiv ocupate de perdelele forestiere de protecție, pentru persoanele fizice și juridice care sunt de acord cu realizarea perdelelor forestiere de protecție pe terenurile deținute (O.M. nr. 649/2008);
 - administrarea perdelelor forestiere de protecție prin ocoalele silvice aflate în structura Regiei Naționale a Pădurilor – ROMSILVA și asigurarea contravalorii lucrărilor de administrare de la bugetul de stat (O.M. nr. 706/2008).

- ◀ Din suprafața pentru care s-au realizat documentațiile tehnico-economice, s-au contractat 8 obiective (3 în județul Olt, 3 în județul Dolj și 2 în județul Botoșani) de reabilitare a perdelelor forestiere de protecție a căilor ferate cu o suprafață totală de 29 ha, terenurile respective fiind în proprietatea publică a statului și în administrarea CFR;
- ◀ În anul 2010 urmare a acțiunilor de identificare a proprietarilor pe ale căror terenuri urmează a fi realizate perdele forestiere de protecție, cu sprijinul autotităților locale s-au obținut acordurile proprietarilor pentru realizarea perdelelor forestiere de protecție a câmpului pentru o suprafață de 63 ha situate în localitatea Urzica, județul Olt.

◀ **Pentru soluționarea greutăților întâmpinate în etapele premergătoare instalării perdelelor forestiere de protecție a fost elaborată Legea nr. 213/2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 289/2002 care cuprinde printre altele prevederile:**

- Realizarea documentațiilor cadastrale cu atribuire de numere cadastrale pentru terenurile pe care urmează să se realizeze perdele forestiere;
- Stabilirea conținutului documentațiilor cadastrale prin protocol cu ANCPI;
- Notarea în cartea funciară a faptului că terenul este supus împăduririi;
- Includerea perdelelor forestiere de protecție în amenajamentele silvice;
- Desemnarea Regiei Naționale a Pădurilor – ROMSILVA în calitate de expropriator în numele statului român;
- Aprobarea prin hotărâre a Guvernului a declanșării procedurilor de expropriere, precum și darea în administrarea expropriatorului (RNP – RÔMSILVA) a tuturor imobilelor expropriate și suma globală a despăgubirilor estimată de către expropriator ;
- Eventualele litigii amână plata despăgubirilor, dar nu suspendă transferul dreptului de proprietate către expropriator;
- Cheltuielile pentru dobândirea imobilelor, inclusiv cele în fața instanțelor judecătorești se suportă de la bugetul de stat, prin bugetul autorității publice centrale care răspunde de silvicultură;
- Stabilirea procedurilor de expropriere în cazul succesiunilor nedezbătute.

- ◀ După modificarea Legii nr. 289/2002, autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură a stabilit împreună cu Ministerul Transporturilor prioritățile privind realizarea perdelelor forestiere pentru protecția căilor de comunicație și de transport în special împotriva înzăpezirilor pentru autostrăzile A1 și A2 pe toate cele cinci tronsoane incluse în HG nr. 994/2004, cu modificările și completările ulterioare, în suprafață totală de 64 ha, pentru protejarea a 21 km căi de comunicație.

Până la această dată s-au realizat următoarele acțiuni:

- Actualizarea de către Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice București a documentațiilor tehnico-economice pentru înființarea perdelelor forestiere de protecție a căilor de comunicație pentru aceste tronsoane și avizarea C.T.E. a documentațiilor de către autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură;

- Identificarea proprietarilor de către Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice București (cu sprijinul autorităților locale și al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară) pe ale căror terenuri urmează să fie realizate perdele de protecție;
- Notificarea proprietarilor identificați și transmiterea documentației cu acordul acestora Regiei Naționale a Pădurilor – ROMSILVA de către Inspectoratele Teritoriale de Regim Silvic și de Vânătoare București și Ploiești;
- Elaborarea protocolului de colaborare între autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură și Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară;
- Adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 227/26.03.2014 pentru aprobarea transmiterii unor terenuri cu destinație agricolă, în suprafață totală de 23,69 ha, din domeniul privat al statului, din administrarea Agenției Domeniilor Statului și din concesiunea Societății Comerciale A&S Internațional 2000 – SRL, în domeniul public al statului și în administrarea Regiei Naționale a Pădurilor – ROMSILVA, în vederea înființării unor tronsoane de perdele forestiere de protecție a autostrăzii A2 București - Constanța, cu destinație fond forestier;

- Pentru proprietarii care nu si-au exprimat acordul în vederea realizării perdelelor forestiere de protecție, RNP – Romsilva, în calitate de expropriator urmează să demareze procedurile de realizare a documentațiilor cadastrale și de evaluare a terenurilor în vederea exproprierii pentru cauză de utilitate publică;
- Departamentul pentru Ape Păduri și Piscicultură a elaborat un proiect Ordonanță de urgență a Guvernului privind aprobarea Programului național de realizare a perdelelor forestiere pentru protecția autostrăzilor și drumurilor naționale, în care se prevede realizarea a 5.257 ha perdele forestiere pentru protejarea a 1.752 km căi de comunicații, care se află în avizare externă;
- După adoptarea acestei Ordonanței de urgență a Guvernului, Ministerul Transporturilor va propune viitoarele tronsoane de perdele pentru care se vor realiza documentațiile tehnico-economice, cu prioritate, în vederea continuării acțiunilor de realizare a perdelelor forestiere de protecție în anii următori.